

Almanach

På åhret
Efter vår Herres och Frälsares
näderlike Födelse

1714

Efter gamle och nye Stylens
vthräknad

Ell

Stockholms

HORIZONT,

af

JOHANN VALLERIO,

Mathes. Prof. i Upsala.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

STOCKHOLM

Tryckt hos ARON HOLM.

Anwifning
För en Huushållare.

I.

- H**ålla fina Underhafswande til flittig Kyrtiogång och Christendoms öfning.
2. Trukåsterne efter Åhrstiden i rättan tid åt Folket uthdela.
 3. Elden bittigt och sent stöta och wårda/ och aldrig någon låta med bar Eld löpa.
 4. Skorstenaar/ Brandmurar/ Pipor/ Bakungar årligen ransaka och sota låta.
 5. I Ladugården flittigt wiskas/ wid stillande fodret acta/ hwart och ett Creatur sin bestedda deel tildela.
 6. Allehanda Wåta af Dnyngia och Dråp wårja.
 7. Giårsgårdar och flitt städse wacta/ i tid bota och bättra.
 8. Sine Skoggsbräsler försichteligen bestålla.
 9. Sådesgårdet alla Åhrs tider noga för Dhågn/ Islop och Watn acta.
 10. Otto: och Qwelle: Synflor intet försumma med Rot: och Råt: bindande/ slögande ic.
 11. I tid tilreda Winter Rot: Eyg.
 12. Gång Skomakare/ Skreddare/ Skinnare/ bruka om Sommaren til Gårds: Folckes beklådnat.
 13. När tiden är/ rånfa och rödja Enjar.
 14. Sådes: Rågen måste han flittigt stöta och wånda.

27. Roma

15. Rensa op Hagar och Qwista under/ Riset föra på Åkren/ Hudar barkla låta för Brodteken.
16. I rättan tid laga Åker: Medskapen til/ och annat smide i förråd hafwa/ som Skor och Sdm.
17. Gersel och Stör måste intet förgätas at samlas/ ansas/ ophwåffas och klyfwas.
18. Wår: Bruket måste och granneligen stötas/ och Musten så til Sådet som Trådet noga i acht tagas.
19. Grinder/ Led/ Broar och flitt i ordning hålla.
10. Wår: Fisten stödia/ linstra/ besynnerligen i Syn: derwaden/ Wårkar/ Wörte: Fiskar och annat/ Not: ten och Råtiande intet försumma.
21. Alla Huus bota och alla ting i tid förbättra.
22. Wagn: Medskap och hwad som til Ande: Berg: ning behöfwas i förråd hålla.
23. Sånningen/ Swediande/ så Brännande som Fål: lande skal och warsamligen skie.
24. Säden i rättan tijd i Huus igen införa/ i Stol sättia och låta Gålfiggia.
25. Åhrs: Weden måste och i rättan tid fallas.
26. Förklåring skal han hålla/ så at han af en Rø åhrigen har en Kalf och 3. Lispund Smör/ af Tac: kan ett Lamb/ 4. Marc. Ost/ 2. Marc. Ull/ af Getenen Killing/ 5. Marc. Ost. Efter Suggan 3. 4. 5. 6. 7. eller flere Griisar/ af Ståß och Hönß intet mindre. Af ett Stoo ett Föhl som på fierde Året draga kan.
27. Slach:

27. Slakteriet i hast skola alla Creatur giðbas / och ju då de något af Stubbe Gårdet ophämtat hafwa / en gödd Dre skal gifwa 2. Lispund Talg / en Koo 1. Lispund Talg / en Stut eller Qwiga 1. Lispund Talg / ett Fåår 2. a 3. Mark Talg / en Bock 5. a 6. Mark / Geet 4. a 5. Mark / ett Swijn halfpund eller 15. Mark Jsser / iem Gåås. Jsser / Jsser / drar / Duun / Rølen / Fett 10.

28. Dagwårcken i råttan tid brukas / och särdeles i aekt taga Dagarnas längd der wid.

29. Utsodringen är ock nödig at aektas.

30. Foder. Boskap räknas så at ens egen Bonde skal feda Qwigan til 4. Ubr / Stuten til 5.

31. För Roswård hafwer man 1. Lispund Ost. 6. gamla Getter och en Boek / eller 7. ungo och en Boek äro Koomård / för Fåår fodras all Ullen / her Laga kan två Lamb / fodras ett der af / för en Koo 1. Lispund Smör eller 6. Daler Koppas Mynt / för 1. par Drar / en Tunna hwete / för Swijn halfparten Grijsar. Håsten bekommer man igen / men för Stodet får man Følet med tilbaka. Allt hward som fattas finnes uti den 13. Tomen af Adelig Sining.

Huruman Arbets-Følket sina Sysslor uthdela Kan.

Hur Dräng Kan tråda med ett Paar om dagen ett Tunne Land / men äro några tillsammans och ge-
da

da Drängiar / Kan det mera lida. En god Åkerman måste alltid giðma til Trådes och Sådesgårdet något Hød / at han der med sina Creatur lisa Kan / och icke nödgas för Foderlösa spara föringen / hwilket i längden mycket skadar / ty är honom allbrandigast detta dår wid ihog komma / och med Försigtighet / så med detta / som alt annat / at umgå / ja offta ibland låta Drågar ren slåsa och pusta.

Twenne Hion kunna ståra med Lija 2. Skylar om Dagen / och sattiat tillsammans.

Ehurwål jag håller före / en god Åkerman gifre aldrabäst at han öfwar sitt Følet föråtta det samma med Handståra / särdeles när Rågen är fullmog / ty dår igenom rinner han icke så mycket / och warder Halmen mycket redig dåraf / när Arbetaren får wid wånjes / ståra de en Åker nästan lika snart.

Korn går långsammare at hempta op / men faller bättre för Lijan / det behöfwer man intet ståra med Handståra.

En Dräng / sedan han har giordt sin Otto. Sylla hemma / rychtat och stillat / går han om Høsten til Slogz med sin Maatsäck / han skal hugga 4. Laß Gårsel och 40. paar Stödr om Dagen / hugga det wackert / oprensa och i hoop lägga / tilhållandes honsu det / om intet alt / dock wid en Nnda högt oplägga / för Enid och Slagg skull.

Lång.

Långwed hugga två Drängiar om Dagen 10. Lagh/ och läggiat wackert tillsammans/ sammalunda bdr en Dräng anten hemma på backen eller borta sköta och flywa 1. Famn Wedh/ iem skal han om Währdagen hugga i Slogen 4. Bryggewedar/ hwar af 48. Trå/ och lägga dem tillsammans effter sig.

Tre Personer stängia om Dagen 100. Fannar Giärdygård med tre paar Widior på Störn och half Famn emellan hwart paar Stödr.

Two Karar dijka 50. Fannar nytt Dijke om Dagen/ två Spadtag på Botn/ och bräddar det där ester/ så blije det ett godt Spadtag diupt.

Fyra Karar tröstka 4. Lagh til Ottowal/ 4. Lagh til Morgon: Wahlen/ 4. til Middagen/ och sedan 4. Lagh til Qwällen.

En Dräng kastar om Hösten 16. Tunnor/ men om Währen då Dagarna äro långa 30. Tunnor.

En Dräng binder en Uln Sköta af 300. Masker om Ottan/ och en Uln om Qwällen.

En Dräng bör om Beckan binda en Slinge: Rot 6. Fannar lång och 60 Maskar diup/ det bör han giöra Ottor och Qwällar.

En Kar kan så uth om Dagen 8 Tunnor Sådth.

En Dräng skal slå uth 6. Kar gälf om Dagen.

Tre Hion binda 6. gälf om Dagen.

En Gång: Skomakare fordrar af sin Dräng 3. paar sålade Skoor om Dagen.

Rde

När ett Hion är til hwar Knut/ böra the hugga opp fyra Hwarf om Dagen/ dem wäl dra och myffia.

En sådan Dräng får i Böhu 4. Tunnor Sådth/ 2. Klådningar/ 4. paar Skoor/ 2. Marc Ull til Strumpor/ och 2. Skjortor/ en gros och en grann.

En Dräng bör giöra 1. paar Kälckar/ en Skrinna/ 1. paar Skafkor til Winter: Tyg.

Sommar: Tyg en heel Wagn med Stegar dock utan Hüul/ 2. Grepar/ 4. Nessor/ ett Harf: Trå i ställe för Skrinna.

Han bör bära åt Bonden en Tunna Sådth på Ryggen i Gården hwart han will.

En Bonde: Piiga måste spinna om Beckan 2. Marc Blår eller Ull/ och giöra sina Ladugård: och andra Syster.

Rhr=